

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 ft — kr.
Hat hóra 2 ft 30 kr.
Három hóra 1 ft 25 kr.

Előfizetési pénzel postautalvánnyal küldhetők.
Éves számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban

H I R D E T É S E K

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 ft, kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 ft fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 ft

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmoad sor díja 15 kr.
Velünk összekötöttesben levő hirdető-íradák, előfizetők, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj kedvezményben részesülnek.

BARSA.

GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,
→ vasárnap reggel. ←

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba: (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

A szegény gyermekekért.

Itt van rajtunk, társadalmunkon s népünk életviszonyain a baj. Látjuk, érezzük a sebet s napról-napra halljuk a panaszt, de nem tudunk vagy talán nem is igen akarunk rajta segíteni, enyhíteni. Nem merünk hozzányulni, nehogy jobban fájjon; vagy talán annak gyógyíthatatlanságától félünk?

A seb gyógyulását a vigyázattal alkalmazott gyógykezelés segítheti elő s fájdalomát a gondos ápolás enyhítheti. És nekünk nem szabad tovább elhanyagolni sebünk gyógyítását, ha nem akarjuk, hogy az elhatalmasodjék, elmérgesedjék... enyhítenünk kell az éhező és fázó gyermekek nyomorán.

Az alsóbb osztályú nép vagyonsodásában konstataható a stagnáció; a gyarapodás csak nagyon szörványosan fordul elő; a legalsóbb néposztály pedig erős küzdelmet folytat a megélhetési viszonyokkal s örül, ha tengődhetik. Mily kétségbeesítővé tehetik itt a helyzetet a szűk esztendő, elemi csapások s egyéb körülmények!...

Ki tagadná itt a pauperizmus kiterjedt mérvét? A ki nem ismerné ezen néposztály származásos életmódját, az nézzen azokra a beteges kinézésű, elsatnyult, vézna csemetékre; tekintszen végig ezeken a didergő és éhező vázakon és könyörületos szíve meg fogja őt győzni arról, hogy társadalmunk humanizmusának igen mély sebe van itt, mely szívet facsar s melynek gyógyítását tovább odázni megbocsáthatlan mulasztás lenne.

Hogy e tekintetben már régebben kellett volna tennünk, azt érezhetjük. Mert mi az, amit eddig tettünk? Bizony-bizony elenyésző csekélység. Sopánkodunk, szörnyűködünk a statisztika fekete számain, melyeknek szomorú vonatkozása van azokra a sűrűn egymás mellé hantolt sírokra; — a so-

rozás gyarló eredményein jajgatunk és tovább panaszkodunk e veszedelmes tünetek felett.

Nagyon elérkezett az idő e bajok orvoslására s nagyon szükséges, hogy közegészségügyünk javulására törekedve, a humanitást társadalmi uton is felkaroljuk. Küszöbön áll a tél; a szegénység keresetforrása megszűnik, a legjobb akarat mellett sem jut dologhoz. Hány gyermeket csak azért nem járat szülője az iskolába, mert nem képes ruhával ellátni! És ezeknek száma Léva város lakosságának erős gyarapodásával évről-évre szaporodik.

Társadalmunknak kell itt az ügyet kezébe venni. Egyesek nem végezhetik el a nagy munkát; de összefogott erővel, buzgósággal meghozhatjuk a segítséget. Társulással, egyesüléssel hassunk oda, hogy városunk éhező és fázó gyermekei meleg ruhával kellő időben láttassanak el s napjában legalább egyszer kapjanak egészséges, meleg ételt.

Reméljük, hogy városunk jólelkű közönsége, a mely már oly sokszor fényes jelét adta emberbaráti érzelmeinek, hogy e tekintetben hozzá hasonló messze vidéken alig találunk, — nem marad közönyös a nemes ügy iránt. Bizunk benne, hogy felkarolja az eszmét s testet fog adni annak egy humanus egyesület létesítésében, mely legalább az ős és tél szakáiban gyakorolná permanensül áldásos működését.

Városunk nemeslelkű, könyörületos szívé hölgyeihez és vagyonos lakosaihoz intézzük szavunkat: terjeszdék ki Istentől földi javakkal megáldott kezeiket a társadalom nyomorult csemetéire! Egyesüljenek, áldozzanak, gyógyítsák a sebet, enyhítsék a fájdalmat, tegyenek a szegény gyermekekért, a mit lehet.

A csekély áldozat, a melyet tőlük az emberbaráti kötelesség megkíván, bizonyára méltó jutalmát találja azon

tudatban, hogy nemes és magasztos cselekedetet visznek véghez!

És mi hiszszük, hogy Léva városának jó szívei találkozni fognak a könyörület, a humanitás ezen piedesztálján, melyet e sorok óhajtanak, a honnan az emberszeretet tüzének jótékony melege enyhületet fog a szenvedőkre szétárasztani!

Szabályrendelet

7. §.

A 3. §. alapján szervezett bizottság a 2. §-ban megállapított feladatainak teljesítése mellett:

1.) Az alispán által egybehívott első alakuló ülésén később pedig beállott üresedés esetén elnökét a törvényhatósági bizottsági tagok közül megválasztott tagjai sorából maga választja.

2.) A bizottság székhelye a vármegye székhelye.

3.) Ügyrendjét maga alkotja meg s azt a közgyűlésnek jóváhagyás elnyerése czéljából bemutatja.

4.) Tiszteletbeli tagok megválasztása iránt a közgyűlésnek javaslatot tesz.

5.) Kiállítás vagy megőrzés végett átveszi azon történelmi vagy műbecsbeli tárgyakat, melyekre az azokat átadó tulajdonos a tulajdonjogot fenntartotta, s ezeknek átvételéről elismervényt ad.

6.) Megszerkeszti évi költségvetését és számadását és azt a közgyűlésnek évenként a többi vármegyei költségvetések és számadásokkal egyidejűleg, történendő tárgyalása czéljából bemutatja.

7.) Gyűjteményeinek leltárára felügyel s annak másolatát a vall. és közoktatási miniszternek az első évben, később a gyűjtemények szaporodásáról szóló jelentését évenként felterjeszti.

8.) Gyűjteménye tárgyainak szaksteri meghatározása, osztályozása, elhelyezése és leltározása iránt gondoskodik.

9.) Rendelkezik a vármegye tisztviselőivel, azokkal közvetlenül levelez, ugyan-

csak rendelkezik a vármegye központi kezelő személyzetével és a szolgaszeméllyel.

10.) Utalványoz az 5. §-ban megnevezett pénzalap pénztárára a költségvetés keretén belül.

11.) Nyilvános gyűléseket, felolvasásokat és régészeti ásatásokat rendez.

12.) Köz- és magán levéltárakat felkutat tanulmányoz és ismerteti.

13.) A vármegye levéltárát rendezi, szervezi, kiegészíti, selejtezi, leltározza és közérdekű adatait feldolgozva, a közismeretnek átadja.

14.) A vármegye hatóságának történelmi és régészeti kérdésekben szakközege.

15.) Működéséről és annak eredményéről évkönyvében beszámol.

8. §.

A bizottság hatáskörébe utalt minden ügyben rendesen, vagyis a 10. §. 4. pontjának kivételével a bizottság érdemlegesen eskis szabályszerint egybehívott és megtartott ülésében határozhat.

A bizottság üléseit rendesen minden két hónapban az első hónap második szerdáján délután a vármegye területén más helyeken és más napokon is tarthatja. Eziránt szintén a bizottság van hivatva határozni.

Ülésein a bizottság elnöke, ennek akadályoztatása esetén az igazgató elnököl.

Minden ülése nyilvános. Szavazati joggal ezen üléseken a bizottságnak rendes és tiszteletbeli tagjai bírnak.

Az ülések jegyzőkönyveit a bizottságnak két külön kiküldött tagja hitelesíti.

Érvényes határozat hozatalára az elnökön kívül négy bizottsági tagnak jelenléte szükséges. Szavazatok egyenlősége esetén az elnök szavazata dönt.

9. §.

A bizottság tisztviselői: az elnök, az igazgató, a jegyző és a levéltárnok.

10. §.

A megválasztott elnök bizottsági tagjának egész tartamára viseli elnöki tisztét, ezen minőségében:

1.) Képviseli a bizottságot ugy a köz-

TÁRCSA.

Nagy Péter végrendelete.*)

(A Sieb. Wochensbl. után.)

A legszentebb s elválaszthatlan Háromság nevében. Mi I Péter, minden oroszok czárja s magánura, az orosz nemzet trónja s kormánya öröklői és utódainak. A nagy Isten, kitől bírjuk lételünk és koronánk, miután felvilágosított szent lelkével és gyamolított hatalmával, képessé tesz hinnenem, mikép az orosz nemzet egész Európá feletti uralkodásra nagyon hivatva. Hiedelem alapjánul szolgáló t. i. hogy nagyobb része az európai nemzeteknek tehetlenséggel határos vénségi állapotra jutott, vagy pedig arra sebes léptekkel tart, ebből következik, hogy azokat egy fiatal és új nemzet könnyen meggyőzheti, midőn ez utóbbi egész hatalmát s növekedését eléri. Nyugot és kelet tartományainak ezen északról megrohanását úgy tekinthetni, mint a gondviseléstől rendelt időszakos mozgalmat, mely ekkép szülte ujja a római nemzetet a barbár népek berontása által. Az északi népek vándorlásai hasonlóak a Nilus kiadásához, mely bizonyos időben Egyiptom sovány helységeit megkövéríteni érzekik. Én Oroszországot megkövéríteni érzekik. Én Oroszországot megkövéríteni érzekik. Én Oroszországot megkövéríteni érzekik.

mellyeket az elgyengült kezek tennének elnök, szét fognak ömleni, ha következőim igazgatni tudandják utjukat, — ezért tehát következő jegyzésemet hagyom reájok, s azokat állandó figyelmök és észlelésökben ajánlom, miként Móses a Zsidó népnek törvénykönyvét ajánlta.

I. Tartásuk az orosz nemzetet szüntelen hadi lábón, hogy legyen a katona mindig lelkesült és gyakorlatban, s csak akkor hagyják nyugodni, midőn az állodalom pénzügyén kell segíteni, gyarapítsák a hadiseregeket, válásszák meg a megtámadásnak kedvező időpontokat; ugy működjenek, hogy béke a háborúnak, és háboru a békének használjon, a növekedő Oroszország di-csősége és boldogsága érdekében.

II. Minden lehető eszközök által karolják át Europa minden világosodott nemzetet; kapitányokat, hadvezéreket háboru — és tudosokat béke idején vonjanak magukhoz, hogy használja az orosz nemzet azt, a mi más nemzetektől használható, de a nélkül, hogy valamit sajátjából elveszitsen.

III. Vegyenek részt minden alkalommal Europa mindennemű civódásai s harczaiból, s főképp Németországeiből, mely közelebb létevel közvetlenebbül érdeklő.

IV. Lengyelországot szakgassák részekre, folytonosan zavart és vetélyt táplálván benne; a hatalmasokat nyerjek meg aranyal, folyjanak be az országgyűlésekre vesztegetéssel, hogy a királyválasztási munkálatokban részük lehessen; szerezzenek párthiveket, azokat általmazzák, eszközöljék ki az orosz seregek bevitelét, s tartsák

ottan, míg eljön az idő, hogy mindörökké ott maradjanak. Ha a szomszéd hatalmaságok ellenszegeznék magukat, azon percben csendesítsék le, eldarabolván az országot, miglen visszavehetik tőlük, mit nekik adtak.

V. Szakítsanak el mennyit csak lehet Svédhontól, s kötelezzenek belé, hogy töle megtámadtatván, legyen ürügyök meghódolására; e végre idegenítsék el, Dániától és Daniat Svédhontól, s gondosan tartsák fen versenygőseket.

VI. Az orosz fejedelmek, házastársakat a német herezegnők közül vegyenek, hogy ezáltal szaporítsák a családi szövetségeket, közelítsék egymáshoz az érdekeket s így önként simuljon Németország érdekünkhez, befolyásunk öregbítésével.

VII. Becsüljék kiválólag Angolország szövetségét saját kereskedelmünkért, mint a mely oly hatalmaság, melynek több szüksége van ránk tengerészetért, s a mely hasznosabban befolyhat tengerészetünk kifejlődésére; cseréljék be fáinkat s más terményeinket aranyával és állandósítsanak kereskedőik, hajósaiak mieink közt folytonos viszonyokat, melyek a honunkbelieket hajózás és kereskedelemre képezik.

VIII. Szünet nélkül terjeszkedjék észak felé, a balti tenger hosszában, hasonlólag dél felé a fekete tenger hosszában.

IX. A lehetőségig mind inkább közeledjenek Konstanczinápolyhoz s Indiához. Ki ezekben uralkodó, az valódi uralkodója a világnak; következőleg keleszsenek folytonos háborút most Törökországban, majd

Perzsiában; állapítsanak hajóműhelyeket s raktárakat a fekete tengeren; tégyenek szert lassan-lassan ezen tengerre, mint szintén a báltira, mely kettő szükséges pontok a terv sikerültére; sietessék Perzsia hanyatlását; hatoljanak a perzsiai öbölbe; állandósítsák a lehetőségig Syriában a levantei ős kereskedést és nyomuljanak Indiáig, melyek a világ raktárai. Egyszer ott levén, kevés szükségünk lesz Angolország aranyára.

X. Legyen gondjok Ausztria szövetségét keresni és fentartani; czéljait Németország egykori királyágának elnyerésére látszólag támogatói s ellene alattomban a fejedelmek féltékenységét élesztgetni.

Szintugy légyenek rajta, hogy ezek vagy amazok gyamolítást Oroszországnál keressenek, s ez felettük némi védhatalmat gyakoroljon, mely előkészítője legyen a jövőbeli uralkodásnak.

XI. Az ausztriai házból gerjessenek érdeket az iránt, hogy a török Európából kiűzetessék, s ha Konstanczinápoly meg lesz hódítva, ama vetélytársat semlegesítsék vagy ezáltal, hogy Europa vén állodalmaikat ellene izgassák, vagy az által, hogy a hódítványok egy részét neki engedjék, azt egykor ismét elveendőik tőle.

XII. Az egymástól szakadások által elválasztott görögöket, kik magyar, török vagy déli Lengyelországban elterjedtek, összesítsék mind magok körül; tegyék magukat azoknak középpontjává, támaszává, s némi papi felsőségűl fogva eleve vessék meg egy közönséges uralkodóknak alapját.

* A Kolozsvárott 1844. évben megjelent „Nemzeti Társalkodó” 11-ik számából.

gyűlés, mint az ország hason irányban működő testületei irányában.

2.) Összehívja a bizottság üléseit, s azokon elnököl.

3.) Szakszerű előadásokat ülésen való bemutatására előadót rendel.

4.) Sürgős esetekben a bizottság nevében intézkedik s eljárásáról a bizottság legközelebb tartandó ülésén jelentést ad.

5.) A 7. §. 10. pontja alapján a pénztárra szóló utalványokat aláírja.

11. §.

A bizottság igazgatója az alispán, a ki:

1.) Helyettesíti az elnököt minden eljárásában.

2.) Ellenjegyzői a pénztárhoz a 10. §. 5. pontja alapján intézett kiutaló rendeleteket.

3.) Öre a bizottság pecsétjének.

12. §.

A bizottság jegyzője a vármegye fő jegyzője, ki:

1.) Vezeti a bizottság üléseinek jegyzőkönyvét és levelezéseit.

2.) Szerkeszti a bizottság évkönyvét és egyéb kiadványait.

3.) Amennyiben az alap pénztárára elnök helyett az igazgató utalványoz, (11. §. 2. p.) ezen kiutaló rendeletet ellenjegyzői.

13. §.

A levéltárnak:

1.) Öre a vármegye ezen szabályrendelete alapján szervezett gyűjteményeinek.

2.) A bizottság felügyelete alatt álló gyűjteményekről pontosan számozott és osztályozott leltárt vezet s abba a beszerzés módját, az adakozó nevével együtt a bizottság ügyrendében szabályozott eljárás szerint bejegyzői.

3.) Átvesszi a gyűjtemények számára érkező küldeményeket s azok átvételét nyugtatja.

14. §.

Amennyiben előre nem látható okoknál fogva a 3. §. alapján szervezett bizottság működését felfüggeszteni lenne kénytelen — a felfüggesztés tartamára ezen szabályrendelet határozmányait Barsvármegye alispáni hatósága fogja foganatosítani.

Muzeum és a régészeti és történeti pénzalap — feloszthatlan, s felsőbb hatósági felosztása esetén a muzeum tárgyai a magyar nemzeti muzeumé, a pénzalap kamatai a magyar közművelődésre irányzott népművelésügyi célokra fordítandók.

(Vége.)

Barsvármegye közgyűlése.

Barsvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 2-án rendkívüli közgyűlést tartott a főispán elnöke alatt. — A főispán megnyitó beszédében bejelentette, hogy

XIII. Ha Svédhón miénk, Perzsia leigye, Lengyelország leigye, Törökország meghódítva, hadseregeink egyesülvén, a fekete és balti tenger hajóinktól örvízvék: akkor külön és titokban, ajálatul kell tenni, előbb a versaillesi udvarnak, azután a bécsinek a világralkodás velek leendő megosztása iránt.

Ha valamelyikök hajlik az ajánlatra, mibez kétség nem térhet, midőn nagyragyuk- és önzésöknek hizelegnek, akkor használják az egyiket a másik megrottására; azután semmisítsék meg a hátramardottat is, olly harcokat kezdvén ellene, melly kétes semmiképen nem lehet, minthogy Oroszország már akkor sajátul bírja keletet s Európa nagy részét.

XIV. Ha néhalán, mi igen valószínű, Oroszország ajánlatát mindketten elvetnék, akkor egymás ellen kell uszítani őket, s oda vinni, hogy egymást felemésszék. Az eldöntő pillanatot használva Oroszország, előre már összegyűjtött seregeit küldje Németországra, mialatt két tetemes hajóhad, egyik az azovi tengerből, a másik az archangeli révből, ázsiai vadnépekkel megterhelve, a fekete és balti tenger fegyvertett flottái kíséretében kiindul. A közep-tengeren és oceanon előnyomulva, elárasztják aztán egy felől Frankhont, míg másfelől Németország lesz megtámadva, s ha egyszer legyőzik e két tartományt, Európa több részeit minden kardcsapás nélkül könnyű lesz iga alá vetni.

Igy tehet s kell Európát meghódítani! Jegyzés. E' historiai és politikai tekintetben figyelemre méltó okiratot az ügyes és lelkes d' Eon lovag, nőkön-tűsben végrehajtott diplomatikai küldetése alatt Erzsébet orosz császárnő

az alispán — Magyarország hercegrímását kinevezetése alkalmából üdvözölte, — és egyszersmind indítványozta, — hogy a megye küldöttségileg is üdvözölje; — a küldöttség megválasztását szükségtelemnek tartja, — hanem a ki abban résztvenni óhajt, a határidő közlése után az alispánnal jelentkezzenek.

A zsitva-völgyi vasút építése volt a második tárgy. — A vasutügyi bizottság előterjesztése tárgyalatott. — Az építési költség 1,480,000 forint; fedezendő volna 518,000 forint, ezen összegre eddig tett ajánlatok összege 473,480 forint fedezendő volna még 44,520 forint, melyre nézve a vasutügyi bizottság azon ajánlata fogadtatott el, hogy a 180 holdnyi terület kisajátítását az előirányzott 80,000 forint a vármegye fogadja el, — mert a kisajátítás 60,000 forint eszközölhető lesz. — Az itt maradó 20,000 forint, valamint az egyesek által még felajánlandó összegek szolgáljanak a 44,520 forint hiány kiegyenlítésére. — A vasutügyi bizottság javaslata szerint egy küldöttség a községeket beutazza és tárgyalni fog a kisajátításra nézve, feladata oda is hatni, hogy a nagyobb birtokosok a kisajátítási összegeken törzsrésztvényeket vásároljanak.

Nyitra vármegye azon átirata, melyben kijelenti, hogy ő hajlandó a zsitva-völgyi vonal kiépítéséhez járulni, ha Barsvármegye a Léva — lundenburgi vonalat segítyezi — tudomásul vétetett.

Végre Léva város közönségének felterjesztése országos vásárainak szaporítása iránt — pártolól a miniszterhez felterjeszteni határozatott. — r. t.

A gyümölcsstermelés emelése.

A földművelésügyi miniszter gr. Bethlen András költségvetésének megfelelő rovatát alatti, a gyümölcsstermelés és kertészet előmozdítására a múlt évi hitelhez képest 27,400 forinttal irányzott többlet elő. Tekintettel ugyan az óriási fillokszera pusztításra, a miniszter a gyümölcsstermelés és kertészet lehető előmozdítását vette célba.

A gyümölcsstermelés az ország több vidékén fontos termelési ágat képez és főleg a szegényebb lakosságú erdélyi és kárpáti zónában, fontosságra nézve mindjárt az állattenyésztés után következik.

A gyümölcsstermelés vidékek az országban nem egyenlők, vannak olyanok, a melyekben az alma, szilva, körte, a délibb fekvésűekben pedig a barack, cseresznye és meggy, a csomagoszóló és dió is kitünően diszlik és átlag minden második évben jó termést ad, vannak középszerű, vagyis klimatikus viszonyaik folytán csak részben biztos gyümölcsstermő vármegyék, melyekre azonban bizonyos irányban szintén gond fordítandó.

Minthogy pedig a városok, községek elhanyagolt faiskoláinak rendbehozatala nem mehet elég gyorsan, már pedig a tömeges gyümölcsstermelés előmozdításához mielőbb nagymennyiségű, olesó és a viszonyoknak megfelelő fajta gyümölcsfa szükséges: ezen a bizonnyal a miniszter segíteni, hogy az ország fobb gyümölcsstermő és elpusztult

udvaránál — kinek ő olvasója volt 1746-ban — lemásolván, külügy miniszter Berni s abbának, sőt XV. Lajosnak is 1757-ben átnyújtotta vala. A kalandos életű lovagnak 1810-ben történt halála után több hátramaradt irományai e' végrendelettel együtt a külügyek iródjában tartattak, s használatuk Gaillardet úrnak, d' Eon hiteltel emléke irathoz, Broglie herceg részéről lön megengedve, mellyekhez jött még egy csomó magánylevél és értekezés egy rokon szívességéből, miknek eredetie jelenleg, a d' Eon szülőföldjén, a Tonnerre-i könyvtárban ritkaság gyanánt állanak. Gaillardet ur hiteleseknek állítja mind ez emlékiratokban felhozott okiratokat, következésképpen a Nagy Péterét is, s méltán sajnálja, hogy d' Eon „az előleges elmélkedéseket“, melyeket az magában foglalt, csak töredékesen közölte. —

Nem vádolkak.

Nem vádolkak, ne félj, nem is ér a vád, Kinevetnéd, vagy tán meg se hallanád?! Fájó panasz, keserű köny hiába, Soh'se álljon szeszélyidnek utjába.

Elűtkolom, hogy hazug az ajakad, Gyilkos az a mézes csók is, a mit ad. S csábos szemed tünde fénye csillogás, Kihaló tűz kőzsa lángja, semmi más.

Eltemtem fájdalmamat s a panaszt, Hogy nincs szived, ne tudja meg senki azt. Légy tovább is az a képzelt szép eszmény, Lelked ányát nem fedem fel soha én.

Nem átkozlak, hogy ha köny perg arcomon, Melylyel megalszt szerelmemet siratom. Eugem ér a súlyos vád, nem tégedet. Mért is tudtam úgy szeretni szivedet?!

Szentirmay Tihamér.

szőlőtermő vidékein egyelőre állami faiskolákat állít fel.

Ily faiskolák tervezettek a budapesti vizezellériszoknál, továbbá Tarczalon, Kolozsvárott, Nyugot-Szent Imrén, Zilahon, Tordán és esetleg Lugoson; a melyekben csakis azon vidékekre alkalmas gyümölcsfajok fognak nagyban szaporítottatni és jutányos áron a közönség rendelkezésére bocsátatni.

A községi, iskolai és egyleti faiskolák, leikészek, tanítók részére csiraképes magvak, oltás alá való magcsomók és olesó vesszők a termelendő készlethez képest, ingyenesen fognak kiosztatni.

Az ügynek minél hathatósabb előmozdítása végett, az egyes népiskolák nép szerű és ábrákkal ellátott oktató táblázatokkal ellátni és a jelesebb faiskola kezelő tanítókat jutalmazás által serkenteni szándékozik a miniszter.

Minthogy pedig bőtermő években a gyümölcs értékesítése nehéz, gondoskodott arról is, hogy nagyobb gyümölcsstermő, főleg pedig szilvatermő vidékeken az almakesélyes módja és a legjobb aszaló kemenczék megismerttetessenek. E végből három legjobb Cazenille-féle kemenczét állítottatott föl s azokon gyakorlati aszalási utmutatásokat tartatott.

Tekintettel azon körülményre, hogy nálunk az elsőrendű gyümölcs-vidékeken igen sok oly magból keletkezett alma- és körtefaj található, a mely aszatar nem való, ellenben bornak alkalmas, tekintettel továbbá arra is, hogy az országban a fillokszera pusztítása folytán a bortermelés apadásra érezhető: meg akarja a miniszter honosítani a külföldön oly nagyon elterjedt gyümölcsbor készítését is, mivégből a hazai létező savanyu és édes magoncok felhasználása mellett, a tordai bikanevelő telep faiskolájában a gyümölcsbor készítésére legalkalmasabb fajok szaporítását határozta el.

Végül az évenként rendezendő gyümölcsborvásár, továbbá a csomagolás helyes módjainak gyakorlati bemutatása által oda kíván hatni, hogy finomabb gyümölcsünk, helyes csomagolás mellett, a külföldön piacot és jobb értékesítést nyerjen.

Budapest, 1891. december 3-án.

A kaczerkodik december. — Téli divat feeské. — A jégről. — Hunfalvy Pál halála. — Az ellenzék szervezkedése. — Országgyűlés.

Azt hiszi az öreg december apó, hogy elhitheti velünk, hogy még csak októberben vagyunk. Hát szép ez az ámitgatás, ez a csalóka verőfény, mely ablakomon keresztül belopódzik és rezusos irányban végig táncolja a szobát, de foga van. Eppen úgy van ezzel az idővel az ember, mint a székel, a ki azt mondotta: azt gondoltam erre a cipóra, hogy sajt, hát pedig kulaes. Kaczerkodik velünk az öreg december.

Szomoruan, komoran köszöntött be. Aztán egyet pillantott a szemével, a felhők oszladozni kezdtek és kiragyogott a nap aranyos tányéra az ég kéki boltozatáról. Mintha még Isten tudja, hol volna a tél. Pedig hát a mi hölgyeink ugyancsak neki készültek a hidegnek, a zimankós és az orrot tulipirosra kifestő decemberi hideg

Orvosság a részegség ellen.

A házi ebek, a „Csihaj“ meg a „Csori“, most nem mennek farkcsóválva gazdájuk elé, Fekhelyükről hirtelen mordulattal ugranak föl és éles csahogással rohannak a kis kapu felé, a melyen egy döcögő fekete alak lépett be az udvarra. „Csiba te!“ — dörmög Szabó János uram, — „hát tán nem ismeretek gazdátokra!“

A két házörző bámulva tekint a gazdára, hogy mikép történhetett ez a változás, de csodálkozva néz egymásra is, hogy mikép is történhetett ez a tévedés.

Mert Szabó János gazda uram ez előtt sohasem jött haza éjjelután. Csak mióta Gyöngyi Zsuzsi, a falu legszebb leányát, elvette feleségül, csak azóta rövidíti meg az éjszakát otthon, csak azóta jár el minden este az „Iczik“ zsidóhoz.

Senki sem sejtette Szabó uram buját. Még ő maga sem tudott választ adni a kérdészködésre. A kocsmárosnának azt felelte, hogy azért hagyja otthon egyedül a feleségét, mert nagyon megszerette a — bort.

Végre is a falunak mindent kell tudni! Azt sugdosák hát, hogy rossz az asszony, tiltott utakon jár, amelyen az uraság fiával szokott találkozni. Szabó János pedig ez alatt iszsa a hegy levét.

Pedig dehogyan is volt hűlen a szép asszony! Eleget kért, könyörgött urának, de mindhiába! A szesz gonosz ize egészen megbabonázta Szabó János uramat. Csabibb hatást gyakorolt reá a bor színe, mint az asszony szíve.

Szegény asszony, most is, a mint haza, ténfergett az ura, lámpással ment eléje.

A lámpa fénye a szenvedő asszony arcára is rávetette viláosságát, s láti en-

szelnek. Mikor az Andrási-uti aszfalton végigsétálnak, alig látszik ki az orrocskájuk abból az isteniellen hosszú különböző színű boából és végtelen magasra felhajtott Stuart-Mária gallér alól. A kicsi muffokat is inkább parádéból viszik, mert hát bizony még egyikre sincs semmi szükség.

De hiába, a divatnak hódolni kell. Egy pár kávéházi urfi, abóól a jogász fajtaból, a kiket a felsőbb leányiskola hallgatói az aranyos miniszter által maguknak praecceptorul kirendeltetni kérték, erősen vitatják, hogy itt a tél. No mert különben nem lehetne hordani azt a gallérvédőnek keresztelt, virágosf-hér selyemkendőket. Pedig hát még annyi zuzmára sincs a fazon, a melyről egy jóvaló poéta verset csinálhatna. A mindenféle korcsolyázó-egyletek épen azon gondolkoznak: nem lehetne e mesterséges jégpályát készíteni. Csáky miniszter ur örezezzelenejéje meg is hagyta a középiskolák igazgatóinak, hogy az ifjuság számára alkalmas jégpályáról gondoskodjanak; legalább egy füst alatt ráparancsolatott volna a vén decemberre, hogy adjon hozzávaló jéget, mert e nélkül bajos koreolyozni.

Pedig hát édes Istenkém, az én hugocskáim is de szeretnének a jégre menni! Ők tudják, miért? Egy cseppet sem félnek annak simaságától, De sebai! Annál hosszabb lesz a farsang. Ha valaki éppenséggel el akar esni, hogy legyen, aki felemelje, hát a báltermek sima parkettjén ép úgy megteheti, mint a jégen, hár az én hugocskáim (igenis hugocskáim, hiszen még csak harminczhárom évesek) erősen vitatják, hogy az nem oly idyllikus, mint a jégen. Ők tudják, miért?

Hanem én is elvettem a súlykot, Voltaképen a hét nevezetes eseményeiről akarok önöknek referálni, hát akkor veszem észre, hogy csak diskurálók és hogy mire a bevezetés véget ér, akkorra levelem is szépecskén elfogy.

Szomorú idő jár a nagyokra. A hétnek ismét halottja van. Az akadémia megint gyászol. Hunfalvy Pál a kitünő tudós elhunyt. Az emberiség milliói közül, ha egy ember kidül a sorból, észre sem veszik, de ha egy oly kiváló tudós, mint Hunfalvy hunyja be szemét örök álomra, akkor annak elvesztését az egész ország megérzi. Még halála előtt való napon ott volt az akadémia gyűlésén s két nappal később már ravatala állott ott azon a helyen, hol Andrási Gyulaé állott. Halála váratlanul következett ép úgy, mint Csikyé és Wenzelé. Temetése a tudományos világ és a főváros közönségének óriási részvete mellett ment végbe.

Máskünnben pedig igen mozgalmas a főváros. Az ellenzéki pártok erősen szervezkednek a jövő választásokra. Az Ugronpárt, mely most Országos 48-as párt név alatt külön parlamenti párttá szervezkedett, manifesztációt bocsátott ki az ország választóközönségéhez, melyben különválásukat okát és elveiket fejtegetik. Különválásuk legfőbb oka az, hogy a függetlenségi párt nem akar a delegációba belemenni, a melyben a 48-as párt részt kíván venni azon indoklással, hogy addig is, míg az egész intézmény megszüntethető lesz, az ellenzéknek minden téren gyakorolni kell az ellen-örzést.

gedte azt a gyönyörű szép arcot, amelyet csak János gazda szeme nem tudott eléggé méltányolni.

— Hát már megest, hogy jön kee haza? ! kérdé fajdalmas hangon.

— No, ne izélj asszony... ne — felelé, mire elakadt a hang a torkán.

A jó asszony bevezette és lefektette öreg férjét, s azon töprenkedék, miképpen gyógyíthatná ki férjét gonosz betegségéből.

Másnap az orvoshoz fordult, aki olyan jó recipét állított össze, a melylyel ha ördögöket varázsolt is elő a baj orvoslása végett, de azt az igazi ördögöt, a mely János gazdát tartotta fogva, biztosan elűzte a jó orvosság.

Másnap, a mint János gazda a szokott éjjeli időben hazafelé tántorgott, három ördögnek öltözött, vaskos-marku legény várt reá az utcasarkon.

A legények arca feketére vastagon volt bekormozva és veres posztóból vágott hosszú nyelv lógott ki a szájukból.

Zsuzsi asszony az utcán elébe áll urának és kihívó hangon ekkép szólította meg.

— Azt a kocsmában lakó árgyelusát kendnek, fölhang-e a kocsmázással vagy sem!?

János gazda meglepetve, bambán nézett végig a feleségén, de azért csak így felelt:

— No beszélj, asszony. Én majd ezután is iszom, ha nem is tetszik!

— No hát, hogy vinnék el kendet az ördögök!

Alig mondta ki e szót, az ördögöknek öltözött legények előugrottak és megrohanták János gazdát, szemét bekötötték és vitték egyenesen a téglágetőbe.

János gazda belenyugodott sorsába és aludt.

Abban az egyben azonban az ellenzék minden frakciója megegyezik, hogy a közelebbi választásokra, már erősen kell szervezkedni s ott, hol szükséges, egyesülni, nehogy erejük szétforgácsolása által a győzelemért vivandó harcban kudarcot valljanak.

Apponyi a napokban lenn volt Miskolcon, hogy előkészítse a mérsékelt ellenzék szervezkedését. A csizmadiák városa ugylátszik, igen demokratikus érzelmű, mert óriási ovációkkal fogadta Apponyit, amint az újságok írják.

A képviselőház sem maradt meg annál a tervnél, hogy karácsony előtt ülést nem tart. Karácsonyig, ugylátszik, több törvényjavaslatot fog letárgyalni. Ma volt az ülések elseje. Valószínűleg még ez évben letárgyalják a kuriai bíróságról szóló javaslatot, mely nemcsak tárgyánál fogva, de azért is érdekes, hogy azt az ellenzék is pártolja.

Hanem a tisztviselők fizetésjavításáról még egy darabig szó sem lesz, no mert — azok várhatnak! Pedig azok közül de sokan táplálják magukat a reménység anyatejéből. Csak hogy olyan mélyen vannak ők, hogy a mélységből nem jut el hangjuk a magasba.

Fővárosi levelező.

Miféle gyümölcsfákat ültessünk az elpusztult szőlőbe? Manapság, a mikor a szükség arra készíti a fillokszeravész által keresetétől megfosztott népet, hogy más uton szerezzék magának megélhetést és e más módok között a gyümölcsstermelést is ajánlják neki, csakugyan érdemes felvetni azt a kérdést, hogy voltaképpen mely gyümölcsfajok termelésére adja magát a tönkrement szőlőszőlő? Általában véve a gyümölcsstermelés csak olyan területen ajánlható, a mely erre alkalmas, a mi pedig a gyümölcsstermelésnek illeti, ezekre vonatkozólag megjegyzendő, hogy csak oly gyümölcsöket termeljünk, melyek a magasabb fekvésű, száraz és szélnek kitett talajjal is megelégszenek. Ha a régebbi szőlőket tekintjük, a melyekben bár nem renaszteresen, most is terem gyümölcs, azt látjuk, hogy különösen cseresznye, kajszli- és őszi barackot termeltek bennük. Mindhárom gyümölcsfaj meleg talajt kíván és leginkább kibírják a magas fekvő szőlőhegyeken uralkodó viszonyokat. Ezeknek gyümölcse midig jó kelendőségre számíthat, különösen nagy városok közelében; kellő csomagolás mellett nagy távolságra szállíthatók, a mint abból is kitetszik, hogy a kecskeméti barack Svédországba is megtalálja útját. Ezenkívül a barack és a cseresznye aszalható is, ugy hogy bőséges termés idején ekképen is értékesíthető a gyümölcs, nem is szólván arról, hogy a nevezett gyümölcsöket még más alakban is föl lehet dolgozni. A cseresznye és a barack tehát igen alkalmas gyümölcsfajok oly területek kultiválásánál, a melyek magas fekvésük miatt a mezőgazdaságban nem értékesíthetők; sőt ha a gyümölcsstermelésre gond fordítatik, a fajták helyesen megválasztatnak, a volt szőlők mint gyümölcsösök épp oly biztos és tekint-

De reggelre irtózatossá melegség ébresztette föl álmából.

— Hol vagyok? — kérdé magától elég hangosan.

— A pokolban! válaszolt egy láthatatlan hang.

A válasz után nem valami kellemesen érezte magát a jó öreg, már csak azért sem, mert folyton melegebb és melegebb lett rajta a gunya. Segítségért kezdett kiabálni.

Végre egy ördögnek álcázott alak lépett be hozzá, aki fölszólította, hogy jöjjön be a tűzkatlanba, mivel elérkezett az ítélet ideje. Ott meg fogják pörkölni a többi idekerült részeg emberekkel együtt.

No hiszen! János gazdának sem kellett több, Amugy is nagyon kísértetfélé ember lévén, mindent valónak hitt, és elkezdett könyörögni, hogy ne kinezze, ne égezzék el, hanem eresszék vissza az ő szép feleségéhez, s fogadjá, hogy soha egy csapp bort nem fog lenyelni a torkán.

— Az ítélet ki van mondva — mondá az ördög és mozdulatot tett, hogy János gazdát a purgatoriumba szállítsa.

Szabó János úgy megijedt, hogy ájulva terült el a földön.

Az ördögök ezután feltették kocsira és ovatosan, nehogy főtébredjen, hazaszállították.

Mikor felébredt, gyanusan tekintgetett maga körül. Nem mert szólni, nem mert kérdezősködni. — Álom volt-e vagy valóság?

Csak akkor hitte el, hogy nem álmodott, mikor felesége elmondta neki, hogy milyen rémes alakok hozták őt haza és fektették be az ágyba!

Szabó Jánosnak nem győzött eleget hálálkodni a jó orvoságért.

télyes jövedelmet szolgáltathatnak, mint azelőtt. Hogy a talajt ilyen célra is meg kell munkálni, nagyon természetes. Mindeközül arra kell ügyelni, hogy az elültető csemeték mély gödrökbe jussanak, hogy ekkép a gyökér is lehetőleg mélyre terjedjen és ne legyen kitéve a kiszáradás veszélyének. Ez okból nem tanácsos szőlőkben törpe gyümölcsfákat ültetni. Ha a talaj kevésbé jó, akkor 1-2 méter mély gödröket kell ásni. A sorok irányítását úgy kell eszközölni, hogy azok ne essek délre. A cseresznyék közül ajánlatosak a koránérő fajok, mivel ezek jól értékesíthetők, a későbbi évek között pedig a husos cseresznyék, a melyeknek igen sok válfaja van. A kajszli baracknak is sok faja van. Igen ajánlatosak a Nancy Breda, Triomfe of Bousierre, a Magyar legjobb, a nagyszombati nagy, a Korai nagy stb. Az őszi barackból figyelembe jöhetnek az amerikai és angol koránérő fajok, mint Amsden, Waterloo, Columbia, korai Canada, korai Beatrice, korai Rivers, korai Albert stb. Természetes, hogy cseresznyén és barackon kívül más gyümölcs is sikeresen tenyészhető magas fekvésű szőlőhegyeken. Így a körte különösen, a koránérő. Ezenkívül a meggy, a szilvafélék közül a kis sárga Mirabella ajánlható fajták. A mi azt a kérdést illeti, hogy milyen alakban ültessék a fákat, már fentebb említettük, hogy a törpefák ültetése nem ajánlatos, de a magas törzsű sem, mert az sokat szenved a szélből. E szerint legjobb lesz a közepes nagyságú alak. Az ültetvények lehetőleg igen fiatal csemeték legyenek — legjobb egy esztendő nemesítésekkel próbálkozni. Ha még trágyázunk is a fákat és gondot fordítunk rájuk, akkor félannyi munkával, mint a szőlőnél, tisztességes hozamot lehet elérni.

M. N. L.

Különfélék.

— **A Stefánia-árvaház karácsonyfaja.** A lévai nőegylet választmánya az idei karácsony alkalmával is szeretné megörvendtetni kis árváit karácsonyfával és hasznos szolgálatot tevő tárgyakkal. Örömteljes karácsonyestét kívánna szerezni szerencsétlen árváinak, szülők helyett a szülői szív melegevel nekik örömet és boldogságot szerezni. Ezek számára kéri az egyesület elnöksége a szegény árvák iránt érdeklődő, jószívű emberek kegyes támogatását és a gyűjtést eszközölő árva-mamát bizalommal ajánlja a gyermekeket szerető családanyák becses figyelmébe.

— **Kaszinó-estély.** A lévai kaszinó tegnap este tartotta e ciklusban második estélyét, a mely igen jól sikerült. Lapunk zárta miatt az estélyről legközelebbi számunkban hozunk bővebb tudósítást.

— **Alapszabály-megerősítés.** A belügyminiszter — mint értesülünk — a lévai iparos olvasóköri alapszabályait megerősítette s azok e napokban már vissza is érkeztek.

— **Póttanfolyam állatorvosoknak.** A földmivelésügyi miniszter a jelenleg gyakorlati pályán működő állatorvosok részére az újabb állatorvosi tanulmányok megismertetése céljából Budapestén az állatorvosi akadémián 1892. január hó 4-től két hétig tartó gyakorlati tanfolyamot nyit meg. A felveendő száma 50-nél több nem lehet s azokat, kik nem volnának képesek a tanfolyamot saját költségükön hallgatni, a miniszterium 50-50 forint pénzegélyben részesíti.

— **A miniszter elismerése.** A vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszter Ondrejko János garmaszt.-benedeki esperes-plebánosnak, a peszéri új iskola költségének fedezésére felajánlott 400 frtnyi adományért elismerő köszönetét nyilvánította.

— **A második önkéntesek előléptése** valamely alsóbb katonai rangfokozatra akadálytalanul megtörténhetik. Ezt a közös hadügyminiszterium egyenes megkérdezésre rendelte így. Sőt fel is vétetett a szabályzatokba.

— **Műkedvelő szinelőadás.** A bars megyei kaszinó tegnap este műkedvelő szinelőadást rendezett Ar. Maróthon saját helyiségi nagy termében. Színre-kerültek: „A szomszéd asszony” és „Hol a férj?” című egy felvonásos vígjátékok, a melyekben Simonidesz Jolán, Rakovszky Margit, Bodó János, dr. Botka György, Elek Károly és ifj. Mailáth István szerepeltek. Máriaassy Sarolta pedig Porzolt Kálmánnak „Az iróda baba” című magánjelenetét adta elő.

— **Gyászhir.** Kvaszay Mór, sághai prépost, selmeczbányai egyházközség esperes, Selmeczbánya szab. kir. bányaváros érdemeiben gazdag plebánosa — mint öszinte részvétellel értesülünk — f. hó 3-án hosszas szenvedés után, élte 51-ik évében elhunyt. A boldogult derék férfi halálát mélyen sujtott rokonein kívül a legmélyebben fájlalják hűvei, a kiknek hosszabb időn át volt szerett lelkipásztora. — Aldás lebegyen porai felett!

— **A nő-emancipáció legmagasabbra** jutott el Kansas állam Argonia nevű városában. Itt minden hivatalnok kizárólag nő s a férfi csak alattvaló. Hogy az uralom még teljesebb legyen, most elhatározták azt is, hogy ezután a nők fogják megkérni a férfi kezét, mivel az esketést úgy is a nő, a békebíró, végzi.

— **Jóizü bélyegek.** A postabélyegek ragasztéka ellen sok a panasz. Egyszer nem tapad, máskor meg nagyon is ragadós úgy, hogy az újjához ragad az embernek. Most új postabélyegeket hoztak forgalomba, a melyeknek az a tulajdonságuk van, hogy — edesek. Jó volna, ha ezeket kizárólag a szerelmes levelekre tartanák fenn.

— **Hagyma-játék.** Amerikai leányok kedvenc mulatsága most a „hagyma-játék”. H. t. fiatal leány a mellékszobába megy és egyik beleharap egy hagymába. Erre a fiatal emberek sorra csökölnek a leányokat és megnevezik azt, ki harapott a hagymába. Ha nem találják ki, a játék újra kezdődik, a míg a „harapós” kisasszony ki nincs derítve. Ritka dolog különben, hogy már az első csókornál kitalálják az igazit. Ezt a társas mulatságot különben Crestonban, Jowa államban, találták ki.

— **Rendjel-statisztika.** Egy türelmes francia kiszámította, hogy a jelenleg létező rendjelenben 14 oroszlan, 9 sas, 3 juh, 2 ló, 2 kutya, 1 galamb, 1 hatyú, 4 sárkány, 1 medve, 2 griff, 1 kakas, 2 főnixsz, 1 sólyom, 2 elefánt szerepel. Oroszlán és sas csaknem minden országban előfordul, a sárkányok csak Kelet-Ázsiában, a kutya és pedig koronás kutya Spanyolországból való. A növényvilág is gazdagon van képviselve. Van tölgy, löhere, lilium, rózsza, bogáncs, buzakalász s Japánban Krizanthemum. Leggyakoribbak a szentek, Szent-György és Szent-Mihályról mintegy 10 rendjelt neveztek el. Nem szokatlan a csillagászat köréből vett elnevezés sem, van felkelő, sugárzó s aranyos nap, van oroszlan párosultan, számos csillag és hold is. Nevezetes, hogy az uralkodókön kívül csak a republikánus Dél-Amerikában üzik a személy-kultuszt, a hol a csillagokon Cincinnatus és Bolivar szerepelnek.

— **A papaszemnek** egy amerikai orvos állítása szerint az a hatása is van, hogy az arcokon nehezebben képződnek a ráncok s ezért ha az épszemű ember is kimegy a szobából, jól teszi, ha naptéy, eső és szél ellen papaszemmel védi szemét.

— **Fekete burgonyát** honosítottak meg Angliában, a mely a zulus országból ered. A burgonya virága kék, gyökere fekete, viaszos jellegű, de igen jóízű.

— **Új püspökök.** A megüresedett székes püspökségbe Szmercsányi Pál egri kanonok, — körösi g. kath. püspökké pedig Drohubeczky Gyula, az ungvári g. kath. papnövelde rektora nevezetett ki.

— **Új divat Angliában.** Portland herceg neje egy hölgy-ligát alakított, melynek tagjai arra kötelezik magukat, hogy csak oly madarak tollait fogják kalapjukon hordani, melyeket husok miatt ölnek meg. Ugy látszik, hogy Angliában nem sokára igen keresett díyatézik lesz a kakas-toll.

— **Az ideai népszámlálás** végleges eredményének kiszámításával az orsz. statisztikai hivatal e napokban készült el. Az adatok lényegükben már ismeretesek ugyan, de felelmitjük, hogy a végleges kiszámítás szerint a szűkebb értelemben vett Magyarország lakossága (Horvátország nélkül) január 1-én 15,151,879 lélek volt. Ebből 48%, tehát közel a fele volt magyar, míg tíz évvel ezelőtt a magyarság százaléka csak 45.65% volt.

— **Egyleti alapszabályok bélyegmentessége.** Egyletek alakulásánál gyakran megtörténik, hogy az egyesületek tisztviselői az alapszabályok bélyegilletékére nézve nincsenek kellőleg tájékozva. Helyén valónak látjuk tehát itt megemlíteni, miszrint mindazon egyletek — melyek ezéja nem pénzbeli nyereségre van irányozva, a közhatalmáigokhoz és hivatalokhoz intézendő beadványaira és iratokra nézve bélyegmentességben részesülnek. Ide tartoznak a tudományos, művészeti, gazdasági, kegyeleti és jótékony egyletek, továbbá bölcsőde, kisdudóvó, árvák nevelésére, munkaképtelen egyének idiglenes vagy állandó segélyezésére, betegölés vagy temetési költségek fedezésére keletkezett egyesületek, társulatok és intézetek, ha működésük a főcélon tulmenő nyeresényre nem terjed ki.

— **Az iparosok** érem-pályázata. Az orsz. iparügyület a következő érmekre hirdet pályázatot: 1. arany, ezüst és bronz díszérem oly iparosok számára, kik a hazai ipar előmenetelét idézték elő. 2. ezüst vagy bronz érem ipari jelességért. 3. ezüst és bronz érem külfölddel való versenyképességért iparosok számára. 4. díszérem oly iparosok számára, kik iparukat művészeti irányban fejlesztették. Pályázhat decz. 31-ig minden Magyarországon lakó — vagy itt iparteleppelel bíró egyén.

— **Az iskolakönyvek kiállítása.** A közegészségügyi egyesület és a közoktatási tanács véleménye alapján a kultuszminiszter apróra szabályozta az iskolakönyvek külső formáját. — A miniszteri rendelet főbb pontjai ezek: Az iskolakönyvek jó tartós rongypapíron legyenek nyomtatva, nem tiszta fehérre, hanem kékes szürkébe hajló papírosra. Az illusztrációkra most már ugyszólván elkerülhetlenül szükség van az iskolakönyvekben s minthogy illusztrációkat csak simított papírosra lehet nyomtatni, a különben előnyös simított papírost meg kell tűrni, de legalább ne legyen ez a papíros osillogó fényű. Az iskolakönyvek és térképek világos, könnyen olvasható, az elemi

iskolai könyvek ritkított ciccero betűkkel legyenek nyomtatva. A középiskolai könyvek ára nyomtatott ivenkint 8 kr, az illusztrált művek 10 kr-nál ne legyen magasabb, a népiskolai könyvek ára pedig még ennél is kevesebb. — Minden könyv csak bekötve jöjjön forgalomba.

— **Léván, nov. hónapban meghaltak.** Lóderer Emilia, élt 5 hónapot; Neuhausz Sándor, élt 7 és fél évet; Steiner Jenő, élt 1 és fél évet; Preiner Károly, élt 79 évet; Jarosch Irma, élt 2 évet; Dreveni György, élt 38 évet; Faufeder Paula, élt 7 hónapot; Veisz Janka, élt 2 évet; Ördög Géza, élt 1 és fél évet; özv. Gyurovszki Jakabné, szül. Gurnicza Katalin, élt 70 évet; Bús János, élt 1 1/2 évet; Komlósi Erzsébet, élt 23 évet; özv. Varga Jónásné, szül. Koncz Erzsébet, élt 59 évet; Nyitray Ferenczné, szül. Tóth Erzsébet, élt 63 évet; Benyó István, élt 33 évet; Turpinszky János, élt 56 évet; özv. Bozóky Istvánné, szül. Koncz Lidia, élt 72 évet; Navarra János, élt 65 évet.

— **RÖVID HIREK — Az esztergomi főkapitán** e napokban tízezer fírt osztott szét az Esztergom főegyházmegyei szegényebb sorsu plebánosok között. — **Emléklap** fog megjelenni Esztergomban Vaszary Kolos installációjára, dr. Körösi László tanár szerkesztésében. — **Ausztria és Magyarország** a jövő évben hadicélokra 169,759,755 fírt fog kiadni; ebből Magyarországra mintegy 60 millió fírt jut. — **Országos tornaverseny** rendezését az ez idei iskolai évben is tervbe vette a közoktatásügyi miniszter, hogy ezáltal is fokozza a tanuló ifjúság tornázási kedvét s előbbre vigye a testi nevelés fontos kérdését. — **Esztergom városa** Vaszarynak kifejezett kívánságára is olyan fényűző és pompával akarja fogadni az új primást, a minőhöz hasonló a primási város még egy primás bevonulásánál sem látott. — **Hunfalvy János**, a magyar tudományos irodalom nesztora, múlt hó 30-án, 81 éves korában elhunyt Budapesten. — **Vadon termő szőlő.** Délmagyarországon csodálatos jelenséget észleltek. Ott a hol a fillokszera elpusztította a szőlőt, ismeretlen szőlőfaj nőtt, melynek széles levele s hatalmas fürtje van.

APROSÁGOK.

— **Rovatvezető Zuhany.** — Tudós vőlegény. — De édes tanár ur, miért siettetél menyasszonyánál oly nagyon az esküvőt? — Tudja, barátom, — langzik a tanár válasza — hogy egyszer már vége szakadjon annak a folytonos — csokolózásnak!

— **Iskolában.** Tanító: Milyen állat a kutya, Kohn? — Mórliczka: A kutya... a kutya... — Pistike (sug): Éber állat. — Mórliczka (bátran): Héber állat.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet nyilvánítás.

A „Stefánia-árvaház” részére az őszi gyűjtés alkalmával adakoztak: Kovácsik Samuné 1 fírt, Guttmann Ignác 2 fírt, Nappel Rezső 30 kr, Kaczek János 2 liter bab, Dékai Lajosné 40 kr, Agárdi Zsigmondné 6 liter bab, Veres Sándor 10 liter bab, Jelsicz Sándorné kukoricza, Kakkodi Lajos 4 liter bab, Rác János krumpli, Tolnai Sándor fél véka bab, Mészáros István 2 liter bab, Halvan Andrásné 3 liter bab, Zilai Jónás többfélé, Dohány Józsefné bab, Galambos István 3 liter bab, Galambos Jónás 3 liter bab, özv. Vargáné 2 liter bab, Zilay István 8 liter bab, Tóth Károly 2 liter bab, Juhász István kukoricza, Szobry András 5 liter bab, Spisákné 5 liter babot,

Lévai piaci árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.
Buza: m.-mázsánként 10 fírt 10 kr, 10 fírt 40 kr. Kétszeres 9 fírt 30 kr. 9 fírt 60 kr. Rozs 9 fírt. 80 kr. 10 fírt — kr. Arpa 6 fírt. 6 fírt 80 kr. Kukoricza 5 fírt — kr 5 fírt 50 kr. Bab 6 fírt — kr. 6 fírt 20 kr. Zab 5 fírt 25 kr. 5 fírt 50 kr. Lencse 7 fírt — kr. 7 fírt 50 kr. Köles 4 fírt 50 kr. 5 fírt — kr.

Nyilttér.

Egész seyem virágos Foulard-t 1 fírt 20 krtól 4 fírt 65 kr per méter (körülbelül 450 különböző minta) vég és darabszámra portó és vámentesen házhoz szállít **Henneberg G.** (cs. és kir. udv. szállító) selyemgyári raktára **Zürichben.** Mintákkal forduló postával szolgál. Levelekre Svajczba 10 kr. bélyeg ragasztandó.

Léva-Csata Esztergom-Nána.			Esztergom-Nána Csata Léva.			Csata-Ipolyság.			A vonatok érkezése.					
Állomás	Szem.-v. eg. - v.		Állomás	egy - v. Szem.-v.		Állomás	egy - v. Szem.-v.		Lévára:		Léváról:			
	2202.	2212		2311.	2301.		2311	2301.						
Léváról . . . ind.	9—	4.15	Bécsből . . . ind.	10.35	8.15	Csata . . . ind.	6.50	1.30	Bécsből . . .	10.35	8.15	Léváról . . . ind.	9.00	4.15
Alsó-Várad . . .	9.19	4.38	Budapestről . . . ind.	10.10	8.00	Zalaba . . .	7.09	0.45	Pozsonyból . . .	1.07	9.49	Csata . . .	10.32	6.03
Nagy-Salló . . .	9.41	5.05	Esztergom-Nána ind.	5.15	12.25	Ipoly-Pészto . . .	7.31	2.01	Ipolyságra . . .			Balassa-Gyarmat . . .	4.32	
Zeliz . . .	10.04	5.32	Köhid-Gyarmat . . .	5.42	12.42	Bél . . .	7.45	2.11	Balassa-Gyarmat . . .	5.00		Esztergomba . . .	11.39	7.25
Gr.-Damásd . . .	10.17	5.41	Kéménd . . .	6.02	12.55	Szakállos . . .	8.07	2.28	É.-Ujvárról . . .	3.45	11.19	Vácra . . .	12.49	8.37
Csata . . .	10.32	6.03	Bény . . .	6.23	1.07	Visk . . .	8.29	2.45	Budapestre . . .	10.10	9.45	Budapestre . . .	1.17	9.10
Bény . . .	10.44	6.19	Csata . . .	6.55	1.25	Ipolyság . . .	9.09	3.16	Váczról . . .	11.10	10.37	É.-Ujvára . . .	12.15	1.39
Csata . . .	10.57	6.35	Gr.-Damásd . . .	7.15	1.41	Balassa-Gyarmat . . .	19.59	4.42	Esztergomból . . .	5.15	12.25	Galántára . . .	2.31	11.57
Kéménd . . .	11.09	6.49	Zeliz . . .	7.32	1.54	B. Gyarmat-Csata . . .			Balassa-Gyarmat . . .	7.35	9.00	N.-Szombatba . . .	3.58	2.23
Köhid-Gyarmat . . .	11.23	7.05	Nagy-Salló . . .	8.09	2.21	Balassa-Gyarmat ind.	7.35	2.20	Ipolyságról . . .	9.00		Pozsonyba . . .	3.50	4.32
Esztergom-Nána . . .	11.39	7.25	Alsó-Várad . . .	8.35	2.39	Visk . . .	4.10	9.00	Csata . . .	6.45	1.25	Bécsbe . . .	5.50	6.35
Badapestre . . .	1.17	6.35	Léva . . .	8.59	2.57	Szakállos . . .	4.38	9.24	Lévára . . .	8.33	2.57	Bécsbe . . .	6.23	6.52
Bécsbe . . .	5.50	6.35				Bél . . .	5.02	9.45						
Bécsbe . . .	5.50	6.35				Ipoly-Pészto . . .	5.17	9.57						
Bécsbe . . .	5.50	6.35				Zalaba . . .	5.33	10.08						
Bécsbe . . .	5.50	6.35				Csata . . .	5.52	10.24						
Bécsbe . . .	5.50	6.35				Csata . . .	6.09	10.38						

A vastagabb betűvel jelölt szám esti 6 órától reggel 5.59 percig tartó időszakot jelenti.

H I R D E T E S E K.

December 6.

49. szám

KIS HIRDETÉSEK.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 3 krba kerül; bélyegdíjban — a zakás megjelölése mellett — fizetendő minden egyszeri beiktatásért 35 kr.

Hirdetésekre bővebb felvilágosítást Nyitrai és társa kiadócéggel ad, ki levelbeli tudakozásra postabélyeg beküldésével azonnal választ.

Kitüntetve! II. díjjal a váci kiállításon!
Valódi magyar **HEGYBOROKAT SZÁLLIT** saját pénzéből

ÁKOSSY SÁNDOR
bor-kiviteli-üzlete — Léva n.

Kicsinybeni elárusítás palackok borokra helyben — Kern Testvérek uraknál. Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Ugyanott bérbe adatik 2—3 tágas helyiség utcára nyúló ajtó — és ablakokkal, — s esetleg mellékhelyiségekkel. — Továbbá eladatik csaknem új kávéházberendezés.

Meisel és Neumann
Léva n.
a kurtahegy mellett, az országút közelében

téglagyárat állítottak fel.
Égetnek házfedő, burkolat- és épület téglákat. Megrendelések eszközölhetők: Meisel R. üzletében Léva n., a Flóra-téren és Gr.-Kelecsényben Neumann Ignácznál.

Magas jutalékot fix fizetést előleget

adok mindenkinek, a ki sorsjegyek és sorsjegykönyveknek részletfizetés mellett árusításával foglalkozni kíván. 10—6

Fuchs H. váltóháza
Budapest, Deák-Ferencz utca 12.

12318 sz. Barsvármegye alispánjátó

Árverési hirdetmény.

Barsvármegye törvényhatósági bizottságának 1891. évi márczius 19-én 62/2632. szám alatt határozata folytán a vármegye közönségének tulajdonát képező, Léva n. bányai-utca 378. sz. a lélező házát és teltét folyó évi december hó 23-án d. e. 10 órakor Léva n. Léva városházának tanástermében nyilvános árverésen eladni fogom.

Ezen árverés alá bocsátandó ingatlan területének utcai vonala 19.9 méter, mélysége 54 m.

Megállapított kikiáltási ár 5000 frt, mely áron alul a szóban forgó ingatlan eladni nem fog.

Árverezők által az árverés megkezdése előtt vagy az első ajánlat megtételével 1 a kikiáltási ár 10%-a bantápnéz fejében kezimhez lefizetendő.

A fizetési határidők megállapítása külön szerződés szerinti egyezmény tárgyát képezi, mindazáltal a vételárnak nyomban le nem fizetett részlete után, annak lefizetéseig 5% kamit számíthatandó.

Nevezett ingatlan elalása esetében külön szerződés érvényesül megkövetelni, ezen szerződés megkötésével járó összes bélyegeket — s telekkönyvi bekebelezési díjakat vevő fizeti.

A megajánlott árverési összegnek elfogadása időpontjától a vármegye az eként eladott ingatlanért s az azon létező épület karbantartásáért nem szavatol.

Ar.-Maróthon, 1891. november hó 23-án.

Dombay,
alispán.

314/1891. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közli, hogy a vereségi tekintetes kir. járásbíró 1891. évi 1667. és 2262/1890. számú végzésével Halácsy János és az ar.-maróthi tak. pénztár felperesek részére **Rego Ferencz** alperes ellen 254.000 frt 35 kr tőke, ennek 1890. év aug. hó 21. napjától számítható 6% kamatai és eddig összesen 40 frt 53 kr perköltetés valamint 805 frt tőke, 1888. február 10-től 6% kamatai 25 frt 52 kr per költés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 786 frtra becsült Umrath-féle esővíz gép, lovak, szekér, szék, kocsi, sertés zongora és egyéb szoba bútorkból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek 1875/1891 sz. beküldését rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Csíffiron leendő esküvőre 1891. évi decz. hó 7. napjának d. u. 2 óráig határidőül kiütetik, oly kijelentéssel, hogy ezen árverés a fentebb jelzett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legutóbbi ígérőnek készpénz fizetés mellett szükség esetén bacsáron alul is el fognak adatni.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kiütendő.

Ez árveréshez a venni szándékozók a kitűzött időben a községi bíró házául elvártnak.

Egyuttal közléstétek, hogy mindazok, kik a lefoglalt tárgyra tulajdon, vagy elsőbbségi igényt tartanak igényüket az árverés megkezdése előtt annyival inkább bejelentésként — mert különben a végreh. törv. 96. §-a kapcsán egyedül a vételár fülőlegre fognak utasítatni.

Kelt Veresbányán, 1891. év nov. hó 25. napján

Patay Sándor,
kir. bírósági végrehajtó.

Vendéglő átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudására hozni, hogy Léva n. az „Oroszlán“-hoz czimzett vendéglőt f. évi december hó 1-től fogva átvetem s azt a helyi viszonyok- és a kor igényeinek megfelelőleg berendeztem.

Teljes igyekezettel arra fogok törekedni, hogy ugy a helybeli, mint vidéki közönséget kifogástalan kiszolgálás és mérsékelt árak mellett a legjobb minőségű ételek- és italokkal ellássam; az átutazók részére pedig izléssel és eszinosan berendezett, kényelmes szobákról gondoskodtam.

Magamat a nagyérdemű közönség szíves partfogásába ajánlva, vagyok Léva n., 1891. decz. hó 1-én

teljes tisztelettel
Suhala Lajos,
vendéglős.

BOR-KIVONAT.

Kitűnő egészséges bornak azonnali előállításához, a mely a természetes bortól meg sem különbözethető ajánlom, ezen **jönak bizonyult** különlegességet.

2 kilo ára (100 liternek megfelelő mennyiség) 5 frt 50 kr. Utasítás ingyen mellékeltek. Legjobb eredményért, és egészséges készítményért kezességet vállalok.

Szesz megtakarítás

érhető el felülmúlhatlan, pálinkának való **erősítő esszenciával.**

Az italoknak kellemes, zamatos ízt kölcsönöz. Csakis nálam kapható. Ára használati utasítással együtt: 3 frt 50 kr. per kilo (600—1000 literhez.)

E különlegességeken kívül, ajánlok mindenemű esszenciát **rum, cognac** és finom **likörök** gyártásához kitűnő minőségben.

160 Utasítások ingyen mellékeltek 50—8

Árjegyzékek bérmentesen küldetnek.

Pollak Károly Fülöp
esszencia-különlegességek-gyára **Prága.**
Szolid képviselők kerestetnek.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS“

mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó **értesüléseinek** gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatosága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés“-t népszerűvé. Az **országgyűlési tárgyalásokról** a legérdekesebb s e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés“ közöl. **Gazdasági rovata** elismert régi tekintélynek örvend. A magyar **kereskedő s gazdaközönség** nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés“ **kereskedelmi s tozsdei tudósításainak** bőségével s alaposágával ma már nem versenyezhet más lap. A **kereskedő, az iparos s a mezőgazda** megtalálja mindazt az „Egyetértés“-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczájában, **annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem.** Két három regény közül egyszerre, ugy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés“ olvasói. A ki olvasni valót keres és a **világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni**, fizessen elő az „Egyetértés“-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., 1/4 évre 3 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

(39)52—28

SZÁLLITHATÓ MEZEI VASUTAKAT

gazdasági, erdészeti és ipari célokra legjobb kivitelben jutá-nyos árakon továbbá: 10—10

SCHLICK-féle mélyítő-és egyetemes acél-ekéket (SACK-rendszer) jelentékenyen leszállított árak mellett szállít a

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
BUDAPESTEN.